Sarı-Kırmızılıların gerek yerli, gerekse de uluslararası arenalarda elde ettiği tartışılmaz başarıları Hagi'ye bağlama uğraşında olanların, Türkiye'ye geldiğinde "sarhoş, alkolik" olarak tanımlanan bu futbolcuyu mesleğiyle yeniden barıştıran kişinin Terim'den başkası olmadığını görmeleri ve Terim'e hakkını teslim etmeleri gerekmez mi?

Türkiye'nin Futbolda Avrupa'ya Açılan Penceresi Galatasaray ve Fatih Terim...

METİN KURT

G. Petrov *"Ak Zambaklar Ülkesinde"* adlı yapıtında o dönem Avrupası'nda futbolun gelişmesini söyle anlatıyor: "Napolyon, yirmi ulusun kuvvetlerini Rusya'ya karşı topladı. Moskova'ya kadar vardıysa da burada yok edildi. Fransa'ya güçsüz-dermansız döndü. Napolyon'un savaşlarından çok yorulmuş olan Avrupa ulusları, Ingiltere'nin, sürekli savaşların baş sorumlusunu yakalamasından çok memnundurlar. Ingilizlerin yenilmez enerjileri önünde saygıyla eğiliyorlardı. Bu arada Napolyon'u yenen Wellington Dükü'nün 'Waterloo Savaşı, Eton'un spor etkinliklerinde kazanıldı' sözü tüm Avrupa uluslarını derinden etkilemişti. Gençlik kendini Ingiliz sporuna, hatta Ingiliz sporunun en kaba biçimi olan, bir topu tekmelemekle oynanan futbola vermişti. Futbol din gibi bir şey olmuştu. Ondan çok zevk alıyorlardı. Onu bir bilim, bir sanat durumuna getirdiler. Futbol bütün bir kuşağın düşüncelerini, gözlerini kaplayan garip bir tutku olmuştu."

Tarihsel bir döneme "Güneş Batmayan Ülke" olarak damgasını vuran Ingiliz emperyalistleri tarafından sömürge ülkelerine futbolun yaygınlaştırılmasındaki temel etken kuşkusuz yalnızca eğlenmek, eğlendirmek, oyalanmak değildi. Ingiliz emperyalistlerinin ideolojik araçlarından biriydi futbol "Asılacaksan Ingiliz sicimiyle asıl" sözü "Oynayacaksan Ingiliz gibi oyna" olarak kendisini futbolda ortaya koymuştu.

Türkiye futbolla tanışıyor:

Ingilizler, 1890 yılında Izmir'de futbolun başlama vuruşunu yaptılar. Aradan on yıl bile geçmeden Latonten, Kamber, Ceksın, Ceymis, Vital gibi Ingiliz futbolcular Osmanlı Istanbulu'nda büyük bir üne kavuştular. 1905'lerde Sarı-Kırmızılı, Siyah- Beyazlı, Sari-Lacivertli, Yeşil-Beyazlı renklerle yerli futbolcular da sahalarda göründüler. Yerli futbolcular, uluslararası arenalarda, şerefli yenilgilerle, şerefli beraberliklerle, arada, sırada da kazanılan tesadüfi galibiyetlerle "bini bir para" avuntularla dolu bir tarih yazmışlardı! Bu arada yerli arenalarda, tarladan farksız sahalar yerlerini halı gibi çim sahalara, çivili yerli dinyakos ayakkabılar yerlerini kanguru derisinden üretilmiş adidaslara, suyu, çamuru emerek ağırlığını ikiye katlayan meşin yuvarlaklar, yerlerini su geçirmez tangalara bıraktılar. Öte yandan futbolda taktikler, antreman yöntemleri "sır" olmaktan çıktı. Teknik direktörün görevi; "Önce futbolcuları yetenekleriyle insan olarak kavramak, sonra da birbirleriyle uyumlu futbolcuları bütünleştirerek disiplinli bir takım yaratmak olarak tanımlandı.

Fatih Terim gerçeği:

Fatih Terim, yeteneklerini zekasıyla sahaya yansıtan bir futbolcuydu. Teknik Direktörlüğe soyunduğunda ise artık futbolcu olmadığının bilincindeydi. Ayrıca, yalnızca geçmişte iyi bir futbolcu olmakla, başarılı bir teknik direktör olunamayacağı gerçeğini, Terim daha yolun başında görmüştü. Aktif futbolculuk döneminde edindiği bilgilerle yetinmeyen Terim, teknik bir adam olarak aç bir obur gibi kendini geliştirecek bilimsel her kaynağa saldırdı. Amacına ulaşmak için günde bir-iki saat değil, tam gün mesai yapan Terim, Milli Takımların alt yapısında özveriyle ter döktükten ve burada birçok başarıya imza attıktan sonra, asansörle değil, bilgisiyle, kapasitesiyle Milli Takımlar Teknik Direktörü oldu. Sözün doğrusu Terim, Piontek'in mirasına konmadı. Bu miras öyküsü Terim'i kıskananların piyasaya sürdükleri bir safsatadır. Çünkü Terim, Piontek'ten teorik olarakta pratik olarak da çok ama çok üstün bir futbol adamıdır.

Sarı-Kırmızılıların gerek yerli, gerekse de uluslararası arenalarda elde ettiği tartışılmaz başarıları Hagi'ye bağlama uğraşında olanların, Türkiye'ye geldiğinde "sarhoş, alkolik" olarak tanımlanan bu futbolcuyu mesleğiyle yeniden barıştıran kişinin Terim'den başkası olmadığını görmeleri ve Terim'e hakkını teslim etmeleri gerekmez mi? Motivasyon kuşkusuz futbolda önemli bir etkendir. Bilim adamları motivasyon faktörünün başarıdaki payını yüzde yirmi olarak göstermektedirler. Aynı bilim adamları ancak fizik, teknik ve taktik olarak çok iyi hazırlanmış futbolcuların motive edilebileceği olgusunun da altını çizmektedirler. Terim'in başarılarını yalnızca motivasyon faktörüyle açıklamaya çalışmak, bilgiye ve emeğe saygısızlıktan başka bir şey değildir. Sözün kısası, Türkiye futbolunda kalite sıçramasını gerçekleştiren Fatih Terim, kendisiyle birlikte Galatasaray'ı da Edirne'den öteye taşımıştır.

Galatasaray gerçeği:

Sarı-Kırmızılıların yerli arenalara sığmayarak Avrupa'da da ses getirmesi, kuşkusuz yalnızca Fatih Terim faktörüyle açıklanamaz. Galatasaray, "ekip" çalışması sonucunda çıtayı yükseltmiştir. Aktif futbolcu olarak ter akıttığı dönemlerde şampiyonluk özlemiyle yanıp tutuşan Terim, şampiyonlukların kişilerin değil, ekiplerin ürünü olduğunu yaşayarak öğrenmiştir. Terim, Galatasaray'daki görevine kendi kurduğu güçlü ekibiyle başlamıştır. Ekibinde, Türkiye futboluna kitabı sokan ilk adamlardan biri olarak tanınan Tamer Güney'in bulunması, başarısı için Terim'in önceliği bilime verdiğinin açık bir kanıtıdır. Kaleci antrenörü Eser'de kitaplı futbolcu önderlerinden biridir. Yardımcı antrenörler, yani Müfit ile Bülent, her zaman futbolun emekçileri olmuşlardır. Terim ve ekibi, Tamer Güney'in 1998 yılında kaleme aldığı, "Doksan dakikayı dolu dolu yaşatan, yüksek tempolu, varyasyon dolu, üstün teknikli, çok gollü futbol, insanın seyretmeye doyamayacağı, Brezilyalıların bile imreneceği, seyircinin bir an bile gözlerini ayıramayacağı, futbol" hedefini gerçeğe dönüştürmüşlerdir.

Yerli futbol gerçeği:

Yabancı ve yerli futbolculardan oluşan Galatasaray'ın U.E.F.A Kupası'ndaki başarıları medyatiklerin de körüklemesiyle, kamuoyu tarafından "Türkiye futbolda çağ atladı." çığlıklarıyla selamlanarak, kutsanmıştır. Evet, Galatasaray, bugünkü teknik ve futbolcu kadrosuyla Avrupa kalitesini yakalamıştır. Ancak, Sarı-Kırmızılıların U.E.F.A Kupası'nda final oynaması ya da U.E.F.A Kupası'nı müzesine taşıması, Türkiye'nin futbolda çağ atladığının bir kanıtı sayılabilir mi? Bu soruya düşünmeden "evet" yanıtını vermek o kadar kolay olmasa gerek. Unutulmamalıdır ki, cunta döneminde Yunanistan'ın bir takımı U.E.F.A Kupası'nda final oynamıştır ama daha sonra Yunanlı futbolcuların uluslararası arenalarda pek sesleri, solukları çıkmamıştır.

Günümüzde futbolun, katrilyonlarla bile ölçülemeyen başlıbaşına bir endüstri cephesi yarattığını kim inkar edebilir? Yine günümüzde futbolcuların metaya dönüştürülerek alınıp, satıldığı, kiralandığı bir gerçek olarak karşımızda durmuyor mu? Futbolda çağ atlayan bir ülkenin en kaliteli metaları (futbolcuları) üretmesi gerekmez mi? Çağ atlama balonunu üfürenler, üç kıtadan ithal edilen futbolcularla ve teknik adamlarla Birleşmiş Milletlerle dönen Türkiye futbolunun teknik adam ve futbolcu ihracındaki sürekli ofsayt durumunu acaba nasıl açıklıyorlar? "Üstü forma, altını sorma" deyişiyle özetlenebilecek yerli futbolun alt yapısında, doğal fışkıran yetenekler dışında, uluslararası ürünlerle rekabet edebilecek kalitede futbolcu üretilebilir mi?

Oysaki, Avrupalı Türkiye'nin metalarına (futbolcularına) torpil bile yapmaya hazırdır. Özellikle Almanya'nın bu konuda eli mahkumdur. Çünkü, Türkiye'nin ürettiği metaların (futbolcuların) Almanya'daki müşterileri hazırolda beklemektedirler. Türkiye patentli bir futbolcu, Almanya'daki bir Alman takımı için en azından beş bin seyirci olmasına karşın, niçin Almanlar Türkiye'den futbolcu ithal etmiyorlar?

Sözün kısası, "ihracaatı yok, ithalatı çok" olan bir ülke, futbolda çağ atlamamıştır. Fatih Terim ve Galatasaray yerli futbol sektörünün ürünlerine Dünya piyasalarının yolunu açmıştır. Yerli futbol sektörü en büyük sınavı Milli Futbol Takımı'yla Avrupa Şampiyonası'nda verecektir.

Akşamsefası